

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 28. avgust 2018

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1

Ocenjevalna shema za komentar besedila (0–22 točk)

Navedeni opisi v shemi ustrezajo večjemu delu komentarjev, vendar je treba upoštevati, da posamezni komentarji lahko vsebujejo lastnosti z različnih ravni. V takšnem primeru je treba presoditi, kateri element oziroma lastnost prevladuje v odgovoru kot celoti.

Točke	Merila
0–10	Odgovor ne zadošča
0	Popolnoma nerelevanten odgovor, če je že najti kaj relevantnega, gre za naključje. Očitno je, da kandidat dela ne pozna.
1–4	Odgovor je nerelevanten, toda v njem je kljub temu najti kakšen element razumevanja, ki je lahko posledica parafraze besedila ali poskusa odgovoriti na vprašanja. Očitno je, da kandidat dela ne pozna oziroma pozna le nekaj naključnih fragmentov.
5–7	Odgovor je kratek in fragmentaren, vendar vsebuje elemente, ki so povezani z obravnavanim besedilom. Največkrat gre za delce vednosti oziroma splošno obnavljanje celote dela in brez povezave z vprašanji iz navodil.
8–10	Komentar deloma že ima zaokroženo zgradbo, vendar v odgovoru prevladuje fragmentarnost; razvitih je nekaj ustreznih poudarkov, vendar je poznavanje dela zelo šibko, brez jasne navezave na vprašanja iz navodil, običajno je najti še veliko nerelevantnosti. Poznavanje dela ima resne pomanjkljivosti.
11–13	Zadostno
	Odgovor je že esejističnega tipa (zgradba, celovitost, zaključenost). Probleme, ki jih odpira odlomek, kandidat razume omejeno in površno, lahko tudi napačno. Kandidat le deloma ali tudi ne odgovori na vprašanja iz navodil, vendar se odgovor že nanaša na dani odlomek, lahko kot preprost opis filozofskega problema, lahko posredno kot obnova celotnega dela, najti pa je še precej nerelevantnosti. Kandidat uporabi nekaj ustreznih pojmov, vendar brez analize. Če kandidat poskuša z argumentacijo, je ta pomanjkljiva. Kandidat delo pomanjkljivo razume na najosnovnejši ravni.
14–16	Dobro, a omejeno
	Odgovor ima dobro strukturo in je brez večjih preskokov v izpeljavi. Kandidat odgovori na dana podvprašanja, morda ne na vsa enako izčrpno in relevantno. Poznavanje dela je brez večjih pomanjkljivosti in na osnovni ravni kandidat delo večinoma razume. Toda opisi in razlage so še slabo razviti; kandidat sicer poskuša analizirati nekatere pojme, morda vzpostavi nekaj povezav med njimi, vendar analizo pogosto nadomešča opis in povzemanje ali parafraziranje trditev iz komentiranega besedila. Kandidat delo pozna in vsebinsko odgovori na vprašanja.
17–19	Prav dobro, a z manjšimi pomanjkljivostmi
	Odgovor ima dobro strukturo, napake v izpeljavi so možne, a ne prevladujejo. Kandidat obširno odgovori na dana podvprašanja, iz česar je razvidno, da delo dobro pozna in razume; razlaga in argumentacija sta jasni in razumljivi, temeljni pojmi so opredeljeni. Še vedno je mogoče najti kako nerelevantnost in neutemeljeno trditev, še so mogoče nejasnosti, vendar pa so na tej ravni to bolj obrobne pomanjkljivosti. Kandidat delo dobro pozna ter v odgovorih dobro razloži in razčleni temeljne probleme odlomka in dela.
20–22	V glavnem odlično
	Naloga ima dobro strukturo, jasno in koherentno izpeljavo, skozi katero kandidat skladno in vsebinsko izčrpno odgovori na vsa dana podvprašanja. Značilni sta analiza pojmov in razvita pojmovna mreža. Kandidat ima zelo dober pregled nad celotnim delom in ga komentira s pojmovnim aparatom iz besedila. Lahko tudi vstopi v dialog z avtorjem dela ter razvije in utemelji svoja stališča. Avtorja morda tudi obravnava širše z vidika filozofske tradicije. Seveda je treba upoštevati starost kandidatov in dejstvo, da so se s filozofijo ukvarjali samo eno leto. Kandidat delo zelo dobro razume, temeljito odgovori na vsa podvprašanja in ponekod celo vstopi v dialog z avtorjem.

Dodatna navodila za komentar besedila

Gre samo za okvirna navodila, kandidat se sam odloči, kako bo strukturiral svoj komentar in kako bo razporedil odgovore na vprašanja.

Naloga	
1	<p>Platon: Država</p> <p>Odlomek govori o Platonovem metafizičnem dualizmu in spoznavnih zmožnostih, ki človeku dopuščajo spoznati resnični svet, to je svet idej. Del duše, ki to omogoča, je človekov razum/um, ki doume matematične bitnosti in ideje, ki so inteligibilne, misljive in zato sorodne temu delu človekove duše. Posamičnosti (posamične stvari), ki so čutno zaznavne, pa so predmet mnenj in so ontološko manj resnične od prvih. Ideje imajo intelegibilno naravo, se pravi, da jih lahko le umevamo. Pri njihovem spoznanju čutila neposredno niso udeležena. Posamičnosti spoznavamo s čutili, vendar pa je transcendentalni pogoj prepoznavanja sleherne posamičnosti razumevanje ustrezne ideje. Kandidat naj pojasni, da ima Platonova metafizika tudi etično/praktično funkcijo, saj s porodnimi bolečinami naposled preoblikuje spoznavajočega v nekoga, ki je razumen v zasebnem in javnem življenju, tako pa primeren za vladarja, ko ga žreb izbere.</p>

Naloga	
2	<p>Aristotel: Nikomahova etika</p> <p>V odlomku Aristotel pojasnjuje srednjo mero, ki je sredina med dvema skrajnima zadržanoma v odnosu do strasti, med pretiravanjem in pomanjkanjem. Vendar se pojem srednja mera nanaša samo na npravstvene vrline, saj razumske vrline srednje mere ne poznajo. Pri opredelitvi najvišjega dobrega Aristotel poveže vrline s človekovo nalogo. Ta je v primerjavi z drugimi živimi bitji neločljivo povezana s človekovim temeljnim določilom – razumom. Zato človekovo nalogo opredeli kot razumno delovanje oz. udejstvovanje duše. V nadaljevanju morajo kandidati pojasniti odnos me npravstveno in razumsko vrlino ter njuno vlogo pri doseganju srečnosti.</p>

Naloga	
3	<p>Descartes: Meditacije</p> <p>Po tem, ko Descartes uvede radikalni dvom in pride do točke gotovosti, ga podrobneje zanima, kaj natanko je. In to je misleča stvar. Toda ta misleča stvar ima tudi moč predstavljanja in čutenja, ki ga zlahka vodi na epistemološka krivapota. Zato se odloči raziskati naravo spoznanja čutnih stvari, ki ga privede do potrditve teze, da je spoznanje lastnega duha najbolj razvidno. Izpeljava pa privede tudi do tega, da teles ne spoznavamo s tem, da jih gledamo, temveč, da jih dojemamo z duhom. Razmislek o jasnem in razločnem je za Descartesa del raziskave o tem, kaj je gotovo, in posledično merilo za to, kaj je resnično – v tretji meditaciji raziskuje prav možnost, ali bi se lahko kaj, kar dojemamo jasno in razločno, izkazalo za lažno.</p>

Naloga	
4	<p>Nietzsche: H genealogiji morale</p> <p>Kandidatova naloga je razložiti pomen asketskega ideala glede na voljo do moči in filozofov. Je del tistega optimuma pogojev, h katerim teži vsaka žival in v katerih se izrazi njena moč, saj asketski ideal izvira iz obrambnega in ozdravitvenega instinkta degenerirajočega življenja, v kakršno je pahnjen človek. Večini trpečih omogoči pobeg od samomorilskega nihilizma, ker osmisli njihovo trpljenje. Filozof sicer ni pravi predstavnik asketskega ideala, a mu omogoča ustvariti ugodne danosti najvišje duhovnosti, v kateri ustvarjajo filozofi; kot svobodni duhovi se morajo zateči v puščavo, da bi se njihova volja do moči, resnice kar najbolje izrazila, lahko pa preprosto tudi njim pomaga omiliti trpljenje (Epikur), obenem ga lahko uporabijo kot krinko, ki jo potrebujejo pred sumničavo množico.</p>

IZPITNA POLA 2

Ocenjevalna shema za esej (0–22 točk)

Navedeni opisi v shemi ustrezajo večjemu delu esejev, vendar je treba upoštevati, da posamezni eseji lahko vsebujejo lastnosti z različnih ravni. V takšnem primeru je treba presoditi, kateri element oziroma lastnost prevladuje v eseju kot celoti.

Točke	Merila
0–10	Odgovor ne zadošča
0	Popolnoma nerelevanten odgovor, če je že najti kaj relevantnega, gre za naključje.
1–4	Odgovor je le skiciran, ne daje pomembnejših elementov, ki jih zahteva vprašanje, je fragmentaren in večinoma nerelevanten. Gre za postavljanje miselnih fragmentov enega ob drugega, ne pa za povezano besedilo. Poznavanja filozofskih vsebin, povezanih s problemom iz naslova, ni.
5–7	Odgovor je fragmentaren, vendar daljši, morda deloma zaokrožen, kandidat ne pozna filozofske problematike izbranega naslova, zato odgovarja s pomočjo zdravega razuma in splošne razgledanosti.
8–10	Odgovor je fragmentaren, če pa ima zaokroženo zgradbo, je polna miselnih preskokov. Poznavanje in razumevanje danega problema je zelo omejeno, običajno skrčeno na nekaj nerazvitih, zgolj navrženih relevantnih poudarkov, ki so obrobni in kombinirani s splošno razgledanostjo kandidata. Kandidat skorajda ne uporablja ustrezne filozofske terminologije. Njegove trditve so pogosto tudi nenatančne in napačne. Za odgovor je tipično obnavljanje drobcev najbolj elementarne snovi ter ponavljanje enega in istega.
11–13	Zadostno
	Gre za daljše in razmeroma celovito besedilo (meja ni trdna, a odgovori z manj kakor 600 besedami so večinoma prekratki za zadovoljivo obravnavo problema). Odgovor je esejističnega tipa (zgradba, celovitost, zaključenost), vendar sta uvod in/ali zaključek slabo razdelana, prisotni so tudi preskoki v izpeljavi. Problem, ki ga zastavlja vprašanje v naslovu, kandidat razume zelo poenostavljeno. Nerelevantnosti so še očitne, toda odgovor se že nanaša na vprašanje. Kandidat uporabi nekaj relevantnih pojmov, vendar jih ne analizira. Naloga je večinoma opisna, če pa kandidat argumentira, je argumentacija skromna, površna in pogosto nejasna; naloga kaže zgolj najbolj osnovno seznanjenost s filozofsko problematiko in omejeno razumevanje, uporabljena terminologija in jezik le delno ustrezata filozofski obravnavi problemov. Odgovor kot celota se opira na obnavljanje najbolj splošno znanih dejstev in argumentov, večkrat pa je najti tudi napačne trditve. Zato je odgovor le zelo poenostavljena predstavitev in rešitev problema. Se pa kandidat večinoma že giblje na najosnovnejši ravni razumevanja in razlage problema.
14–16	Dobro, a omejeno
	Odgovor ima najmanj 600 besed, njegova zgradba je dobra; uvod razloži ali vsaj nakaže problem, sklep se nanaša na problem, lahko je tudi izpeljan iz naloge. Razčlenjenost na odstavke je ustrezna, a lahko so prisotni preskoki v izpeljavi. Problem, ki ga zastavlja naslov, kandidat razume, kar mu omogoči pregled nad celoto odgovora. Uporablja osnovno in za problem večinoma relevantno filozofsko terminologijo. Vendar so pojmi največkrat uporabljeni kot samoumevni, njihova analiza je obrobna, prav tako povezanost z drugimi relevantnimi pojmi. Kandidat opis in razlago poskuša dopolniti z argumenti, vendar gre največkrat za obnovo le delno razumljenih argumentov. Kandidat pa se že zaveda, da je argumentacija pomemben del odgovora, zato predstavi več pogledov na problem. Esej izraža dobro seznanjenost z ustrezno filozofsko problematiko, kar se kaže v dovolj obširni predstavitvi posameznih pogledov, vendar jasno razumevanje danega problema, argumentacija in analiza relevantnih pojmov še nista v ospredju.

17–19	Prav dobro, a opazne pomanjkljivosti
	<p>Esejistična zgradba je dobra. Uvod razloži problem, sklep je praviloma izpeljan iz jedra, odstavki so smiselno zaokrožene celote, preskoki v izpeljavi so redki. Problem iz naslova kandidat dobro razume. Uporabljeni pojmi so skoraj zmeraj relevantni in zadoščajo za smiselno obravnavo problema, kandidat se zaveda nujnosti analize pojmov in argumentacije. Nasploh v eseju oboje prevladuje pred povzemanjem stališč. Argumentacija je večinoma dobra in je posledica samostojnega premisleka. Vendar so lahko nekateri argumenti še pomanjkljivi, nasprotna stališča in protiargumenti pa ponekod niso primerno ali pa sploh niso predstavljeni, nekateri temeljni pojmi so lahko predstavljeni kot samoumevni. Terminologija in jezikovno izražanje sta primerna.</p> <p>Iz odgovora je razvidna zelo dobra seznanjenost s filozofskimi problemi, tudi njihovo dobro razumevanje, čeprav je še mogoče zaslediti pomanjkljivosti v znanju, razumevanju in argumentaciji. Kandidat se že pretežno giblje na abstraktni ravni razmisleka in abstraktno večkrat povezuje s konkretnim.</p>
20–22	Zvečine odlično
	<p>Poglobljen in argumentiran odgovor na vprašanje z analizo pojmov in razvito pojmovno mrežo, z jasno in koherentno linijo argumentacije, ki upošteva tudi protiargumente. Uvod in zaključek sta jasna in jedrnata, z dobro formuliranim problemom oziroma njegovo rešitvijo. Izpeljave in utemeljitve so skladne in povsem jasne, odlomki so zaokrožene celote in so med seboj zelo dobro povezani. V naslovu zastavljeni problem kandidat poglobljeno razume, kar izrazi s poglobljeno analizo pojmov, bogato pojmovno mrežo, lahko pa se že zaveda meja svoje argumentacije (vendar to ni nujno). Včasih stopa v filozofski dialog z zagovorniki drugačnih stališč in kaže tudi osebni odnos do filozofskih problemov, kar je že plod samostojnega razmisleka. Esej kaže zelo dobro splošno seznanjenost s filozofskimi problemi in njihovo zelo dobro razumevanje. Terminologija in jezikovno izražanje sta bogata in ustrezna.</p> <p>Kandidat se že zanesljivo giblje na abstraktni ravni razmisleka in pogosto povezuje abstraktno s konkretnim. Esej še lahko ima kakšno pomanjkljivost, toda pri ocenjevanju je treba upoštevati starost kandidatov in dejstvo, da so se s filozofijo ukvarjali samo eno leto.</p>

Dodatna navodila za esej

Navodila so le okvirne smernice: kandidat lahko napiše vsebinsko povsem drugačen esej, če ga le smiselno poveže z naslovnim problemom.

Vprašanje stvarnosti

Naloga	
1	<p>Razpravljajte o trditvi: Nekateri menijo, da se duša po smrti preseli v drugo telo. Toda potem sta telo in duša dve različni bitnosti.</p> <p>Trditev bi zagovarjal dualist duha in telesa. Kandidati morajo predstaviti argumente za dualizem duha in telesa, njegovo kritiko in argumente za monizem (fizikalizem). Prav tako lahko natančneje predstavijo težave (kritike) obeh stališč. Uvedejo lahko različne avtorje, denimo Descartesa, Platona, in posežejo – če so to obravnavali v šoli – v stališča drugih filozofskih tradicij.</p>

Naloga	
2	<p>Razpravljajte o trditvi: V vsem vesolju vladajo enaki zakoni nujnosti. Človeška zavest je del vesolja. To pomeni, da ji vladajo enaki zakoni nujnosti kakor vsemu vesolju in da je svobodna volja iluzija.</p> <p>Trditev zastavlja vprašanje svobodne volje, natančneje svobodno voljo zanika in zagovarja stališče trdega determinizma. Kandidati morajo premisliti vprašanje svobodne volje s stališči trdega determinizma, libertarizma in mehkega determinizma. Predstaviti morajo vsaj dve stališči in prikazati njune težave. Pri tem se naslonijo na avtorje, ki so jih obravnavali pri pouku: materialiste, Sartra ipd.</p>

Naloga	
3	<p>Razpravljajte o trditvi: Človek ki se zaveda svoje končnosti, ima težave s smislom življenja.</p> <p>Na vprašanje, ali ima življenje smisel, filozofija absurda odgovori negativno. Kandidat mora premisliti posledice takšne pozicije in si zoperstaviti kakšnega od pozitivnih odgovorov (Kierkegaard, Sartre ipd.). Vprašanje je, kako smrt vpliva na smisel.</p>

Vprašanje spoznanja

Naloga	
4	<p>Razpravljajte o trditvi: Če hočemo karkoli spoznati, moramo najprej podvomiti v lastne spoznavne zmožnosti.</p> <p>Trditev navaja na razmislek o pogojih spoznanja, med katerimi je tudi raziskovanje lastnih spoznavnih zmožnosti in na tej podlagi ugotavljanje, koliko lahko dejansko vemo. Kandidati si lahko pri razmisleku o trditvi pomagajo s pojmi, kot so viri spoznanja: razum/čutila, transcendentalno, dvom in vloga dvoma za spoznanje, skepsa ipd. Primerjajo lahko zdravorazumski realizem z bolj pretanjenimi teorijami spoznanja.</p>

Naloga	
5	<p>Razpravljajte o trditvi: Če bi obveljala teorija, da je človek na začetku nepopisan list, se ne bi naučili niti govoriti, kaj šele, da bi vedeli kaj več.</p> <p>Trditev predpostavlja razmislek o tem, kako pridobimo spoznanje. Kandidati lahko Lockovo teorijo o nepopisanem listu in njene sodobnejše različice premislijo ob ugovoru, ki ga je zasnoval Chomsky in ki daje prednost globinski strukturi jezika. Lahko se vprašajo, kako jezik določa tisto, kar se nam kaže kot dejstvo, in pri tem uporabijo pojme, kot so empirično, zaznava, čutni podatek, kontekst, struktura ipd. Prav tako se lahko navežejo na racionalistično tradicijo.</p>

Naloga	
6	Razpravljajte o trditvi: Platon se moti. Pri spoznavanju dejstev v svetu, se ne moremo povzpeti iz votline, vse, kar lahko dosežemo, so različno dobro podprta mnenja.
	Trditev je izhodišče za razmislek o gotovosti spoznanja oziroma o njegovem upravičevanju. Kandidati lahko primerjajo empirizem in racionalizem, razmišljajo lahko, na čem temelji naše spoznanje, in pri tem uporabljajo pojme, kot so gotovost, empirično/racionalno, čuti/razum, a priori/aposteriori, mnenje/spoznanje itd. V razpravi lahko branijo Platonovo logiko spoznanja in nasprotujejo trditvi, lahko pa trditev branijo v imenu sodobne znanstvene metode.

Vprašanje morale

Naloga	
7	Razpravljajte o trditvi: Vsa naša dejanja, tako dobra kot slaba, imajo izvor v nas samih, saj so vedno posledica naše odločitve.
	Trditev usmerja kandidate v premislek o odgovornosti za naša dejanja. Odločitev za neko dejanje kaže, da je storjeno po premisleku, zavestno in hote. Človeka, drugače od živali, vodi razum. Zato se od njega pričakuje, da bo razumu podredil svoje strasti in nagone. Ker se za dejanja odloča zavestno, na koncu nosi zanje tudi odgovornost.

Naloga	
8	Razpravljajte o trditvi: Sreča je prav gotovo cilj življenja vsakogar od nas, toda o tem, kaj je prava sreča, odloča vsak sam.
	Vse od antike je srečnost oz. sreča najpogosteje opredeljena kot najvišje dobro oz. cilj življenja. Toda že Aristotel se je zavedal, da si ta pojem razlaga vsak po svoje. Tudi danes. Marsikdo ga povezuje z materialnimi dobrinami ali uživanjem. Ali lahko govorimo o srečnosti v univerzalnem smislu? Kako bi jo opredelili danes?

Naloga	
9	Razpravljajte o trditvi: Če kršimo obstoječe družbene zakone, nismo nujno nemoralni.
	Trditev usmerja kandidate v premislek o odnosu med pravom in moralo. Morala in pravo nista komplementarni sferi, saj si lahko tudi nasprotujeta. Pravni zakoni niso nujno moralni in moralna dejanja so prav gotovo lahko tudi protizakonita.

Posameznik in skupnost

Naloga	
10	Razpravljajte o trditvi: Kadar v državi vlada nekdo, ki nima ustreznega znanja, ta postane neurejena.
	Trditev je mogoče misliti kot nasprotje med posredno in neposredno demokracijo, a tudi kot nasprotje med demokracijo kot tako in kakšno drugo obliko vladavine (denimo razsvetljeno monarhijo). Tako lahko dijaki vključijo v razmislek zagovornike neposredne demokracije, radikalne zagovornike posredne demokracije (denimo Schumpetra) in nasprotnike demokracije, kakršna sta bila Hobbes in Platon.

Naloga	
11	Razpravljajte o trditvi: Posvetitev življenja stvarjem, ki so pomembnejše od posameznika, je pogoj svobodnega življenja.
	Gre za logiko, ki izhaja iz filozofije J. J. Rousseauja. Ta vsebuje idejo pozitivne svobode oziroma svobode za. Kandidati lahko potemtakem razpravljajo o dveh oblikah svobode, prikažejo zagato ene in druge oblike, če ju mislimo izključno kot nasprotje, ali pa poskušajo z argumenti obraniti katero izmed teh oblik. Toda prav tako lahko zvedejo razmislek na vprašanje družbene pogodbe in enakosti.

Naloga	
12	Razpravljajte o trditvi: V pravični družbi ljudje niso enako udeleženi niti pri oblasti niti pri bogastvu.
	Trditev odpira vprašanje družbene pravičnosti. Mogoče ga je misliti z vidika pravičnosti kot enakosti, pravičnosti kot zaslužnosti in pravičnosti kot upoštevanja potreb. Glede na to, kateremu od teh vidikov dajemo večjo težo, se običajno odločamo tudi, katera vizija družbe je pravičnejša: libertaristična, liberalna ali socialistična. Kandidati lahko z ustreznimi pojmi argumentirajo to ali ono od teh vizij.

Filozofija religije

Naloga	
13	Razpravljajte o trditvi: Če je Bog vseveden, mora vedeti, kaj boš storil v nekem trenutku, zato nisi moralno odgovoren, kajti storiti moraš to, kar Bog ve, da boš storil.
	Teist, ki verjame v svobodno voljo, mora v zgornjem sklepu najti napako ali spremeniti koncept vsevednosti Boga. Avguštin je tako zavrnil nezdržljivost svobodne volje z vsevednostjo Boga, Bog namreč ve, za katero od možnosti se boš odločil, ne prisiljuje pa jo izbrati. Zato je človek moralno odgovoren za svoja dejanja. Naloga kandidata je premisliti koncept Boga v povezavi s svobodno voljo.

Naloga	
14	Razpravljajte o trditvi: »Religija je vzdih ogrožene kreature, čustvo brezsrčnega sveta, kot je tudi duh brezdušnih razmer. Religija je opij ljudstva.« (Karl Marx)
	Trditev prinaša kritiko religije. Naloga kandidatov je premisliti to kritiko, morda pokazati, da dokazi za nekoherentnost Boga niso glavno orožje kritike religije, temveč da so motivi religije napačni. Predstavijo lahko Feuerbachovo in Marxovo kritiko religije ter nanizajo razloge za skepticizem glede obstoja Boga: odtujitev kot posledica družbenega konteksta. Prav tako lahko analizirajo skrito resnico religije, ki jo zajema naslovna trditev.

Naloga	
15	Razpravljajte o trditvi: Čudeži so se dogajali nekoč in se dogajajo še danes. To pomeni, da Bog nujno obstaja, ker je lahko edini vzrok čudežev.
	Kandidati naj razmislijo o dokazu za obstoj Boga na podlagi čudežev. Smiselno je natančno predstaviti in pojasniti dokaz za obstoj Boga na podlagi čudežev, uvesti kakšen primer in razgrniti logiko sklepanja, na katero se dokaz opira. Poleg tega morajo izraziti možno kritiko tega dokaza, ali je denimo upravičeno verjeti poročilom o čudežih. Tudi če kandidati zavrnejo ta dokaz, ni nujno, da je naslovna trditev zato ovržena, saj zavrnitev enega argumenta še ne zavrne drugih možnih argumentov za obstoj Boga.